

Βρεθήκαμε πρόσφατα, για επίσκεψη στο Καταδρομικό «Γεώργιος Αβέρωφ» (Θ/Κ «Γ. Αβέρωφ»), στο ναυτικό πάρκο, στο Τροκαντερό του Παλαιού Φαλήρου. Πατώντας το πόδι σου στο Εθνικό αυτό Σύμβολο, χωρίς να το καταλάβεις παραδίνεσαι στην ιστορία κι ακολουθείς το δικό της δρόμο!

Σε παίρνει μαζί της και σε ταξιδεύει στο ιστορικό παρελθόν με οδηγούς τα γεγονότα, την αλήθεια και το συναίσθημα. Μόλις πατήσεις το κατάστρωμα νοιώθεις ελεύθερος.

Όλα τα σύγχρονα, «κρίσεις», «κοκορομαχίες» εντός και εκτός Βουλής, πολιτικοί, πολιτευτές, κομματάρχες, προθέσεις συμφωνίας, συμφωνίες, απόψεις των τηλεοπτικώς διαφωνούντων, και τα όμοια, φαίνονται τόσο μικρά και τόσο ξέμακρα! Τα ξεχνάς αυτόματα!

Εκεί στέκει μπροστά σου η ΕΛΛΑΔΑ με τους λίγους, επώνυμους και ανώνυμους αλλά διαλεχτούς! Είναι αυτοί, που βρέθηκαν μπροστά στο θάνατο κι' «είχαν το νου τους στην Ανάσταση στραμμένο»¹.

Κυβερνήτης, αξιωματικοί υπαξιωματικοί και ναύτες του «Θ/Κ ΑΒΕΡΩΦ» ή του «Μπάρμπα Γιώργη», του 1940-41, περνάνε απ' το νού μας, καθώς ακούμε τον υψηλόβαθμο αξιωματικό, Αρχιπλοίαρχο κ. Χαραλαμπόπουλο που μας ξεναγεί. Η Ιστορία μας αιχμαλώτισε ήδη και ακούμε:

«Το θωρακισμένο καταδρομικό (Θ/Κ «Γ. ΑΒΕΡΩΦ»), σχεδιασμένο από το ναυπηγό Ιωσήφ Ορλάντο και ναυπηγημένο το 1907, είναι ιστορικό πλοίο-σύμβολο της νεότερης Ελλάδος. Παρά το γεγονός ότι είναι γνωστό ως θωρηκτό, είναι θωρακισμένο καταδρομικό, κλάσης ΠΙΖΑ («Pisa») και είναι ακριβές αντίγραφο του ιταλικού θωρακισμένου καταδρομικού «Pisa».

Ναυπηγήθηκε, στα ναυπηγεία του Ορλάντο, στο Λιβόρνο της Ιταλίας την περίοδο 1908 - 1911, και εντάχθηκε στο τότε Ελληνικό Βασιλικό Ναυτικό.

Πρόκειται για το μοναδικό δείγμα του τύπου (θωρακισμένο/καταδρομικό) που διατηρείται στον κόσμο ως σήμερα.

Η τότε κυβέρνηση δαπάνησε για την αγορά του 23.650.000 χρυσές δρχ. Τα 8.000.000 χρυσές δρχ. παραχώρησε με τη διαθήκη του, στο Ταμείο Εθνικού Στόλου το 1899 ο Γεώργιος Αβέρωφ.

Ήτο το 20% της συνολικής κληρονομιάς του Εθνικού Ευεργέτη. Στη διαθήκη του όριζε ότι τα 8.000.000 χρυσές δρχ. διατίθενται, για την ναυπήγηση πολεμικού πλοίου που θα έχει το όνομά του και θα χρησιμοποιείται ως Εκπαιδευτικό πλοίο και «Σχολή Ναυτικών Δοκίμων».

Το υπόλοιπο ποσό (15.650.000 χρυσές δραχμές) το κάλυψε το Ταμείο Εθνικού Στόλου. Ποσά σημαντικά για την εποχή τους.

Το πλοίο κατελκύστηκε στις 12 Μαρτίου 1910, και μετά από ενός έτους δοκιμές παρελήφθη στις 16 Μαΐου 1911.

Με κυβερνήτη τον πλοίαρχο Ι. Δαμιανό απέπλευσε για την Αγγλία, προκειμένου να λάβει μέρος στις εορτές στέψης του Βασιλιά Γεωργίου Ε' στο Spithead, αλλά και για να εφοδιασθεί με πυρομαχικά.

Το «Αβέρωφ» ήταν εκείνη την εποχή το πιο σύγχρονο και ισχυρό πλοίο στην Ανατολική Μεσόγειο, και ιδιαίτερα στο Αιγαίο.

Στις διαπραγματεύσεις για την αγορά του καταδρομικού ο επικεφαλής των διαπραγματεύσεων αξιωματικός του Βασιλικού Ναυτικού δέχθηκε την επίσκεψη των εμπόρων για να του δώσουν την νόμιμη προμήθειά του. Εκείνος ζήτησε και υποχρέωσε τους διαπραγματευτές να αφαιρέσουν το ποσό, από το κόστος πληρωμής του πλοίου!...»

Αυτό το τελευταίο το άκουσα και πόνεσα. Πόνεσα και ντράπηκα! Αυθόρμητα έκανα αναγωγή στο σήμερα! Η σκέψη μου πήγε στους παντοειδείς διαδόχους του τότε αξιωματικού, που διαπραγματεύθηκαν τα σημερινά «εξοπλιστικά προγράμματα»!

Τι θα έχουν να πουν άραγε, όταν συναντηθούν- είναι βέβαιο ότι θα συναντηθούν- με τον Παύλο Κουντουριώτη, τον Κανάρη, το Ματρόζο, το Μιαούλη, τη Μπουμπουλίνα, τη Δόμνα Βισβίζη, τον Άγιο Χρυσόστομο Σμύρνης και τους χιλιάδες Έλληνες ήρωες και μάρτυρες; Εκείνοι τα έδωσαν όλα για την Δόξα του Χριστού και την Πατρίδα;

Ετούτοι λήστεψαν πολλά απ' την Πατρίδα. Σίγουρα οι διευθύνσεις Τραπεζών, των φορολογικών παραδείσων, όπου κατέθεσαν όσα λήστεψαν απ' την Πατρίδα, δεν θα είναι γι' αυτούς τα καλύτερα διαπιστευτήρια σε κείνη τη συνάντηση!

Συνέχισε ο ξεναγός μας: «Από την Αγγλία το έφερε πίσω ο Πλοίαρχος Παύλος Κουντουριώτης, που αντικατέστησε τον Ι. Δαμιανό. Την 20η Αυγούστου απέπλευσε από την Αγγλία και την 1η Σεπτεμβρίου 1911, κατέπλευσε στο Φάληρο μέσα σε μια φρενήρη παλλαϊκή υποδοχή που του επιφύλαξαν όλα τα πλωτά μέσα της περιοχής που ήσαν κατάμεστα κόσμου. Οι εφημερίδες της εποχής ανεβάζουν τον αριθμό σε 50.000 που κατέβηκαν στον Πειραιά...»

Καθώς περπατάμε στο πρυμναίο κατάστρωμα του Θ/Κ Αβέρωφ, το μάτι μας πέφτει στο ιστορικό ναυτικό σήμα του Παύλου Κουντουριώτη: Με την δύναμιν του Θεού, τας ευχάς του Βασιλέως μας και εν ονόματι του Δικαίου, πλέω μεθ' ορμής ακαθέκτου και με την πεποίθησιν της νίκης εναντίον του εχθρού του Γένους.

Το σήμα είναι απάντηση στην λιτή και ρητή εντολή του Ελευθερίου Βενιζέλου, προς τον Αρχηγό του Στόλου Παύλο Κουντουριώτη: «Η Ελλάς δεν αναμένει από εσάς να αποθάνετε γι' αυτήν. Αναμένει να νικήσετε».

Γράφουν για την ναυμαχία της Έλλης οι ιστορικοί και τα ακούσαμε από τον ξεναγό μας: «Την παραμονή, το βράδυ της 2 Δεκεμβρίου 1912, σύμφωνα με τη διήγηση του

παρόντος Τούρκου Πλωτάρχη Χασάν Σαμί Μπέη, οι Οθωμανοί αξιωματικοί έγραψαν τις διαθήκες τους και αποσύρθηκαν νωρίς για ύπνο ώστε να είναι ακμαίοι το πρωί. Τα ξημερώματα, ο Μουεζίνης κάλεσε τα πληρώματα γονατιστά να προσευχηθούν. Αμέσως μετά, ο Οθωμανικός στόλος απέπλευσε. Το πρωί της Τρίτης 3/16 Δεκεμβρίου στις 8 η ώρα με καλό καιρό και ήσυχη θάλασσα, άρχισε η έξοδος του Οθωμανικού στόλου από τα Στενά. Οι καπνοί του εξερχόμενου από τα Δαρδανέλια Τουρκικού στόλου φαίνονταν καθαρά. Τα ελληνικά ελαφρά σκάφη που περιπολούσαν στην περιοχή έστειλαν μήνυμα στην ναυαρχίδα ειδοποιώντας την για την έξοδο. Η αναφορά «ΕΧ ΕΧ ΕΧ» (εχθρός εν όψει) διέτρεξε όλα τα ελληνικά πλοία. Στον τουρκικό στόλο προηγούνταν το καταδρομικό Μετζιτιέ και τρία αντιτορπιλικά και ακολουθούσαν τα θωρηκτά Χαϊρεντίν Μπαρμπαρόσα (ναυαρχίδα), Τουργούτ Ρεΐς, Μεσουντιέ και Ασάρι-ι-Τεφίκ. Στο τέλος βρίσκονταν 5 αντιτορπιλικά και πλωτό νοσοκομείο σε γραμμή παραγωγής. Ο ελληνικός στόλος με επικεφαλής την ναυαρχίδα θωρηκτό Αβέρωφ, ακολουθούμενη από τα θωρηκτά Ύδρα, Σπέτσες, αρχηγίδα του Μοιράρχου Πλοιάρχου Πέτρου Γκίνη και Ψαρά, και από πίσω τα αντιτορπιλικά Αετός, Ιέραξ, Λέων και Πάνθηρ (τα αποκαλούμενα Θηρία) έσπευσε να συναντήσει τον αντίπαλο στόλο. Τα τέσσερα τουρκικά θωρηκτά με την έξοδό τους έστριψαν δεξιά παραπλέοντας το ακρωτήριο της Έλλης (επειδή δεν ήθελαν να απομακρυνθούν από τα φρούρια της ακτής), ενώ τα ελληνικά στράφηκαν προς συνάντησή τους. Οι δύο στόλοι ήρθαν αντιμέτωποι στις 09:00 σε διάταξη μάχης και απόσταση 17 χλμ. Σε αυτό το σημείο ο ναύαρχος Κουντουριώτης³ σήμανε πολεμική έγερση και εξέπεμψε το ιστορικό σήμα προς τον στόλο, που σήμερα δεσπόζει στο πρυμναίο κατάστρωμα».

Καθώς προχωρεί η ξενάγησή μας βλέπουμε σε μια φωτισμένη προθήκη ένα κουβά. Τι το ιδιαίτερο έχει αυτός ο κουβάς και εκτίθεται στο μουσείο του πλοίου; Την απορία μας την λύνει ο άριστος ιστορικός - ξεναγός μας, Αρχιπλοίαρχος κ. Χαραλαμπίδης.

«Ο Ναύαρχος Κουντουριώτης κυβερνήτης του θρυλικού «ΑΒΕΡΩΦ» πολύ νωρίς, σχεδόν αξημέρωτα, πρωί της 2ας/3ης Δεκεμβρίου 1912, (15η/16η με το νέο ημερολόγιο) έχει ένα απρόσμενο Επισκέπτη. Ο επισκέπτης του -ναύτης, κρατώντας τον κουβά του σφουγγαρίσματος έχει όψη αναστατωμένη, απορρημένη, αλλά φωτεινή. Του αναφέρεται: «Κύριε Κυβερνήτα κύριε κυβερνήτα, σας αναφέρω ότι, αυτό που βλέπετε, χθές το βράδυ, αργά που κοιμήθηκα, δεν υπήρχε στον κουβά. Κάποιος άγιος ζωγραφίστηκε τη νύχτα μα δεν ξέρω ποιος. Ζωγραφίστηκε μοναχός του» Είναι εκείνος, που μέχρι αργά το βράδυ σφουγγάριζε το κατάστρωμα και αποκαμωμένος όπως ήτο τον πήρε ο ύπνος δίπλα στον κουβά.

Ο Ναύαρχος, Κουντουριώτης, ευσεβής και ταπεινός, είδε τον άγιο και κατάλαβε. Κατάλαβε και συγκλονίστηκε. Πήρε τον κουβά τον ασπάστηκε και δάκρυσε! Ήταν ο Άγιος Νικόλαος!!! Ο Κουντουριώτης, βαθιά πιστός του είχε φτιάξει εκκλησάκι μέσα στο θωρηκτό, που λειτουργούσε κάθε μέρα. Από την ώρα που παρέλαβε το Καράβι, μετέτρεψε την αποθήκη των πυρομαχικών σε Ναΐδριο του Αγίου Νικολάου και πήγε τα πυρομαχικά αλλού...»

Η εντολή του Ελευθερίου Βενιζέλου προς το Ναύαρχο: «Η Ελλάς δεν αναμένει από

εσάς να αποθάνετε γι' αυτήν. Αναμένει να νικήσετε». Ο Ναύαρχος είχε απαντήσει: «Με την δύναμιν του Θεού, τας ευχάς του Βασιλέως μας και εν ονόματι του Δικαίου, πλέω μεθ' ορμής ακαθέκτου και με την πεποίθησιν της νίκης εναντίον του προαιωνίου εχθρού του Γένους» και έπλεε ήδη έξω από τα στενά, για να συναντήσει τον Τουρκικό στόλο.

Ο σήμερα εορταζόμενος Άγιος Νικόλαος, επικύρωσε τότε το σήμα του Ναυάρχου με τον τρόπο που αυτός επέλεξε! Με την αγιογραφία του στο τοίχωμα του κουβά του σφουγγαρίσματος! «Μέγας ει Κύριε και θαυμαστά τα έργα σου και ουδείς λόγος εξαρκέσει προς ύμνον των θαυμασίων σου».

Το έζησε αυτό ο Κουντουριώτης! Σιγουρεύτηκε για τη Νίκη του στην αυριανή ναυμαχία. Είχε παραγγείλει άλλωστε στους κενόδοξους παλληκαρισμούς του Τούρκου στόλαρχου κυβερνήτη του Barbarossa «σας αναμένομεν»!

Με τον κουβά στο ένα χέρι και το σταυρό της εκκλησίας στο άλλο συγκέντρωσε το πλήρωμα για να το εμψυχώσει με την δική του πίστη, το δικό του βίωμα και να τους δώσει το δικό του θάρρος. «Είναι πολλά τα Θεϊκά σημάδια, που λένε πως θα νικήσουμε. Το τελευταίο είναι ο κουβάς που κρατώ και έχει την εικόνα του Αγίου Νικολάου, που μόνος του τη χάραξε εδώ τη νύχτα» τους είπε. Πήρε στη συνέχεια το σταυρό από το εκκλησάκι του Αγίου, σταύρωσε τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, σταύρωσε το θωρηκτό, σταύρωσε τα πολυβόλα και τα κανόνια του και, ακάλυπτος ανέβηκε, στην ξέσκεπη γέφυρα του θωρηκτού λέγοντας με δυνατή φωνή: «όπου ακούμπησε ο Σταυρός Τούρκικη Οβίδα δεν θα πέσει»: Έτσι και έγινε!

Τρεις γρατσουνιές όλες κι' όλες από τις εκατοντάδες βολές των Τούρκων. Μας τις έδειξε ο ξεναγός μας. Οκτώ τραυματίες και ένας νεκρός οι απώλειες στο ΑΒΕΡΩΦ, Αστοχία των Τούρκων πλήρης!

Σημειώνει ο ιστορικός της ναυμαχίας: «Οι απώλειες των Οθωμανών υπήρξαν 7 νεκροί και αρκετοί τραυματίες από το Barbarossa το οποίο υπέστη σημαντικές ζημιές στους λέβητες και το πυροβόλο των 280 χιλ. αχρηστεύτηκε εντελώς. Επιπλέον το Torgut Reis μέτρησε 51 νεκρούς και 40 τραυματίες που μεταφέρθηκαν στο νοσοκομειακό πλοίο Ρεσίτ Πασάς. Οι απώλειες του ελληνικού στόλου 2 άντρες του πληρώματος νεκροί και 5 τραυματίες, ενώ τραυματίστηκε και ένας ακόμη άντρας από το Σπέτσαι». Κατεστραμμένα και όσα τουρκικά πλοία δεν μπόρεσαν να περάσουν τον Ελλήσποντο...»

Από τότε ο Άγιος Νικόλαος, με πρωτοπαλικάρο του τον Παύλο Κουντουριώτη και δόρυ το «Θ/Κ ΑΒΕΡΩΦ», έκαναν το Αιγαίο Ελληνική θάλασσα! Καθάρισαν όλα τα νησιά του Αιγαίου από τους Οθωμανούς βαρβάρους. Πόσο παραστατικά αποδίδει ο ζωγράφος τις ναυμαχίες, και τις μάχες των πληρωμάτων του, στον πίνακα που είναι στο σαλόνι του καραβιού.

Όσοι επισκεφθείτε το θωρηκτό ΑΒΕΡΩΦ, (SEİTAN PAPOR=πλοίο του διαβόλου το λένε οι τούρκοι από τότε) θα δείτε, σε προθήκη στο μουσείο του «ΑΒΕΡΩΦ», τον κουβά, ίδιος μέχρι σήμερα, με την εικόνα του Αγίου Νικολάου όπως την είδαν

πρώτοι ο Ναύαρχος Κουντουριώτης και ο ναύτης! Έκανε κι' άλλες πολλές ναυμαχίες ο Ναύαρχος με το θωρηκτό ΑΒΕΡΩΦ. Ήτο πάντα εκεί ο Άγιος Νικόλαος και ήσαν πάντα νικηφόρες!

Πόσο όμορφα και επιτυχημένα αποδίδει στο Δοξαστικό των Αίνων σήμερα ο υμνωδός όλη την δραστηριότητα και προστασία του απευθυνόμενος στον Άγιο Νικόλαο «.....Οί έν νόσοις τόν ίατρόν, οί έν κινδύνοις τόν ρύστην, οί άμαρτωλοί τόν προστάτην, οί πένητες τόν θησαυρόν, οί έν θλίψει τήν παραμυθίαν, τόν συνοδίτην οί όδοιπόροι, οί έν θαλάσση τόν κυβερνήτην' οί πάντες τόν πανταχοῦ θερμῶς προφθάνοντα, μέγιστον Ίεράρχην, έγκωμιάζοντες οὔτως είπωμεν ΊΠανάγιε Νικόλαε, πρόφθασον, έξελοῦ ήμάς τής ένεστώσης ανάγκης, καί σῶσον τήν ποιμνήν σου ταῖς ίκεσίαις σου.»

Την αλήθεια των γεγονότων που καταγράφω την βεβαίωσε σε όλους μία κυρία που βρέθηκε μαζί μας, στην ξενάγηση. Έδωσε ένα άλικο κατακόκκινο τριαντάφυλλο στον Αρχιεπίσκοπο κ. Χαραλαμπόπουλο λέγοντάς του: «Ο πατέρας μου ήτο εδώ αξιωματικός πολυβολητής και όσα μας είπατε τα ξέρω από κείνον. Τι έκανε ο Κουντουριώτης με το σταυρό και για τον κουβά και όλα, όλα. Έχω μαζί μου και τη φωτογραφία που έβγαλαν μετά τη ναυμαχία μπροστά στο μεγάλο κανόνι και σας τη δείχνω...»

Συγκινηθήκαμε όλοι. Είδαμε στη φωτογραφία τον Κουντουριώτη, είδαμε και τον πατέρα της. Ο Αρχιεπίσκοπος κ. Χαραλαμπόπουλος, συγκινημένος τοποθέτησε το τριαντάφυλλο στο μεγάλο κανόνι του «Θ/Κ ΑΒΕΡΩΦ».

Μετά απ' αυτό χωρίσαμε με την ιστορία και κατεβήκαμε τη σκάλα του «Θ/Κ ΑΒΕΡΩΦ», σίγουρα συγκινημένοι, υπερήφανοι και έμπλεοι χαράς, για όσα είδαμε ακούσαμε και τα χέρια μας ψηλάφησαν.

Είναι αλήθεια ότι πέρασαν εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι από το «Θ/Κ ΑΒΕΡΩΦ». Κοσμοσυρροή στη Θεσσαλονίκη! Αν δεν κάνω λάθος μας είπαν για 200.000 επισκέπτες. Όλοι αυτοί είδαν άκουσαν ίσως και κάτι απ' αυτά να ήξεραν.

Το γεγονός όμως ότι είχα την ιδιαίτερη ευλογία από το Θεό να ζήσω, όσα είδα και άκουσα και είχα την επιβεβαίωση των γεγονότων από αυτόπτη μάρτυρα (είναι και εκείνη στέλεχος των Ενόπλων Δυνάμεων) έκανε για μένα τη διαφορά!

Με υποχρέωσε χάριν τιμής, μνήμης και αληθείας να γράψω όσα κατέγραψα. Το έκανα κατά χρέος, ακούγοντας το σοφό Σειράχ να παραγγέλλει «Αινέσωμεν δη άνδρας ενδόξους και τους πατέρας ημών τη γενέσει».

Έτσι το παραγγέλλει ο Παλαμάς

Γνώμες, καρδιές, όσοι Έλληνες,
ό,τι είστε, μην ξεχνάτε,
δεν είστε από τα χέρια σας
μονάχα, όχι.

Χρωστάτε
και σε όσους ήρθαν, πέρασαν,
θα 'ρθούνε, θα περάσουν.
Κριτές, θα μας δικάσουν
οι αγέννητοι, οι νεκροί

Τις λίγες αυτές σκέψεις καταθέτω ως τιμή και μνήμη στον Άγιο Νικόλαο και τους ανώνυμους και επώνυμους, που υπηρέτησαν μεγαλούργησαν και δόξασαν την Ελλάδα μας, με το Καράβι Σύμβολο, το «Θ/Κ ΑΒΕΡΩΦ». Έτσι πιστεύω γράφεται η ιστορία και όχι όπως την ονειρεύονται και το επιχειρούν οι κατά καιρούς εθνοκτόνοι βέβηλοι διαστροφείς της.

Πηγή: www.romfea.gr